

روزنامه‌نگاری و انتقادی
ایمان و عقلانیت در ایران
مؤسسه فرهنگی و اجتماعی
روزنامه‌نگاری و انتقادی
تاسیس: ۱۳۶۱

مجموعه نشریات: روزنامه‌نگاری و انتقادی
مجموعه نشریات: روزنامه‌نگاری و انتقادی
مجموعه نشریات: روزنامه‌نگاری و انتقادی

مردم‌نگاری انتقادی

روش‌ها، علم اخلاق و اجرا

سویینی مدیسون

مترجم: فهیمه سادات کمالی

۱۶

۲۰

فهرست مطالب: فصل اول: پیش‌درآمدی بر مردم‌نگاری و انتقادی
تعریف کردن اصطلاحات اخلاقی
نکات کلیدی مثل هر کس در باب هر کس
گفت‌وگو و دیگران
مردمی که توان بر تاریخ مؤثرند

www.gonellibrary.com
www.gonellibrary.com

فصل دوم: روش‌ها و اجرا
روش‌ها و اجرا
روش‌ها و اجرا

فصل سوم: روش‌ها و اجرا
روش‌ها و اجرا
روش‌ها و اجرا

فصل چهارم: روش‌ها و اجرا
روش‌ها و اجرا
روش‌ها و اجرا

فصل پنجم: روش‌ها و اجرا
روش‌ها و اجرا
روش‌ها و اجرا

۱۳۹۷

فهرست مطالب

سیاسگزاری ..... سیزده

پیشگفتار ..... هفده

فصل اول: پیش در آمدی بر مردم‌نگاری انتقادی: نظریه و روش ۱

تعریف کردن اصطلاحات: انتقادی بودن در مردم‌نگاری انتقادی چیست؟ ۷

نکات کلیدی میشل فوکو در باب نقد کردن ۹

گفت‌وگو و دیگران ۱۶

مروری کوتاه بر تاریخ مردم‌نگاری انتقادی ۲۰

پیوند بین روش و نظریه ۲۳

خلاصه ۲۶

تمرین‌ها ۲۹

فصل دوم: روش‌ها: «آیا واقعاً نیازی به روش هست؟» ۳۱

روش یا معاشرت عمیق ۳۱

«من که هستم؟» شروع کردن از جایی که هستیم ۳۵

«چه کس دیگری دربارهٔ موضوع من نوشته است؟» بخشی از یک ۳۵

اجتماع روشنگر شدن ۳۵

- نیروی هدف: طبقه‌بندی کردن سوژه‌ها ۳۷
- آمادگی برای ورود به میدان: طراحی پژوهش و نوشتن خلاصه پژوهش ۳۹
- طراحی پژوهش ۳۹
- نوشتن خلاصه پژوهش ۴۱
- مصاحبه و فنون میدان کار ۴۵
- طرح‌ریزی پرسش‌ها ۴۶
- دو الگوی کلاسیک ۴۸
۱. الگوی پتن ۴۸
۲. الگوی اسپردلی ۵۰
- نکات بیشتر در باب طرح‌ریزی پرسش‌ها ۵۴
- الگوهای دیگر ۵۴
- بارش‌های ذهنی و سردرگمی‌های اولیه ۵۵
- خاطره و مصاحبه تاریخ شفاهی ۵۵
- چهار شیوه برای پرداختن به تحلیل از دیدگاه لانگلیز و پیترسون ۶۰
- شرحی بر خاطره ۶۳
- خصوصیات مصاحبه‌کننده و برقراری رابطه دوستانه ۶۴
- کد‌گذاری و پیاده‌سازی داده‌ها ۷۲
- چهار فصل مردم‌نگاری: دید بدیل امیره دلا گارزا ۷۵
- خلاصه ۸۲
- تمرین‌ها ۸۲
- یادداشت ۸۳
- فصل سوم: سه داستان: مطالعات موردی در مردم‌نگاری انتقادی ۸۵
- مورد اول: فعالیت محلی در افریقای غربی ۸۶
- مفاهیم کلیدی نظریه‌های پسااستعماری و مارکسیستی ۸۶
- مفاهیم کلیدی پسااستعمارگری ۹۲
- نگاهی اجمالی به بافت تاریخی استعمارگری ۹۳

۱۰۱	..... سنت و مدرنیته چندوجهی / بدیل	۷۸۲
۱۰۳	..... ادوارد سعید- برگرفته از شرق‌شناسی	۶۸۱
۱۰۵	..... مفاهیم کلیدی در تفکر مارکسیستی	۸۶۲
۱۱۲	..... نولبرالیسم / نومحافظه‌کاری و اقتصاد سیاسی	۸۶۲
۱۱۴	..... مورد دوم: رازها، جنسیت و تاریخ شفاهی	۲
۱۱۸	..... مفاهیم کلیدی در پدیدارشناسی	۲۰۲
۱۲۵	..... ذهنیت و تعلق	۸۰۲
۱۲۸	..... سیاست زیستی و علاقه	۶۱۲
۱۳۲	..... مفاهیم کلیدی در مورد تمایلات جنسی	۶۱۲
۱۳۷	..... مورد سوم: تناثر اجتماعی: نزاع‌ها و سازمان	۶۱۲
۱۴۲	..... مفاهیم کلیدی در نظریه تفاوت: نژاد	۹۱۲
۱۴۹	..... امتیاز سفیدپوست بودن: باز کردن کوله‌پشتی نامرئی	۷۱۲
۱۵۰	..... مفاهیم کلیدی در نظریه تفاوت: جنسیت	۱۲۲
۱۵۵	..... مشکلات جنسیت در میدان کار: «زنانِ شبیه ما و زنانی متفاوت با ما»	۳۲۲
۱۵۷	..... تمرین‌ها	۳۲۲
۱۵۷	..... یادداشت	۳۲۲
۱۵۹	..... فصل چهارم: علم اخلاق	۸۲۲
۱۶۰	..... علم اخلاق به چه معناست؟	۸۲۲
۱۶۲	..... علم اخلاق و دفاع از آن	۸۲۲
۱۶۴	..... اخلاق و اهمیت پرسش‌های انتقادی	۸۲۲
۱۶۸	..... بین مذهب و اخلاق چه ارتباطی وجود دارد؟	۸۲۲
۱۷۱	..... مذهب و علم اخلاق	۸۲۲
۱۷۱	..... مصاحبه با دزموند توتو	۸۲۲
۱۷۹	..... مسئله آزادی	۸۲۲
۱۸۳	..... مردم‌نگاری انتقادی و علم اخلاق استدلال، خیر بیشتر و دیگران	۸۲۲
۱۸۳	..... استدلال	۸۲۲

فصل اول

پیش‌درآمدی بر مردم‌نگاری انتقادی نظریه و روش

کار سیاسی واقعی در جامعه‌ای همچون جامعه ما نقد کردن نهادهای به‌ظاهر بی‌طرف و مستقل است. باید طوری به آن‌ها تاخت و نقدشان کرد که خشونت سیاسی، که همواره خودش را به صورت مبهمی از طریق این نهادها اعمال کرده، برملا شود تا به این ترتیب بتوان با آن‌ها مبارزه کرد.

میشل فوکو، *مجادله چامسکی و فوکو در باب طبیعت انسان* (۲۰۰۶)^۱

مردم‌نگاری انتقادی همان مردم‌نگاری معمول با اهداف سیاسی است.

جیم تامس، *انجام دادن مردم‌نگاری انتقادی* (۱۹۹۳)^۲

بین مردم‌نگاری و نظریه انتقادی نباید یکی را انتخاب کرد. در

---

1. Michel Foucault, *The Chomsky Foucault Debate: On Human Nature* (2006)

2. Jim Thomas, *Doing Critical Ethnography* (1993)